

HRVATSKI SABOR

1588

Na temelju članka 88. Ustava Republike Hrvatske, donosim

ODLUKU

O PROGLAŠENJU ZAKONA O DOPLATKU ZA DJECU

Proglašavam Zakon o doplatku za djecu, koji je donio Hrvatski sabor na sjednici 19. listopada 2001.

Broj: 01-081-01-3315/2

Zagreb, 24. listopada 2001.

Predsjednik
Republike Hrvatske
Stjepan Mesić, v. r.

ZAKON

O DOPLATKU ZA DJECU

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Doplatak za djecu je novčano primanje koje koristi roditelj ili druga osoba određena ovim Zakonom, radi potpore uzdržavanja i odgoja djece.

Članak 2.

(1) Pravo na doplatak za djecu stječe se i ostvaruje ovisno o visini ukupnog dohotka članova kućanstava korisnika i drugih uvjeta utvrđenih ovim Zakonom.

(2) Za ostvarivanje prava na doplatak za djecu izvanbračna zajednica, u smislu ovoga Zakona, izjednačava se bračnom zajednicom.

Članak 3.

(1) Doplatak za djecu ne može biti predmet ovrhe ili osiguranja, osim po sudskoj odluci radi uzdržavanja u korist djece za koju se ostvaruje taj doplatak.

(2) Doplatak za djecu je osobno pravo korisnika određenog ovim Zakonom koje se ne može prenositi na drugu osobu.

(3) Iznimno, doplatak za djecu može se isplaćivati drugoj osobi u slučajevima određenim ovim Zakonom.

(4) Ako oba bračna druga mogu ostvariti pravo na doplatak za djecu, dužni su se sporazumjeti koji od njih će to pravo ostvarivati.

Članak 4.

Prvo na doplatak za djecu može se ostvarivati samo po jednoj osnovi.

Članak 5.

(1) U postupku ostvarivanja prava na doplatak za djecu osigurava se dvostupnost rješavanja u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje (u daljnjem tekstu: Zavod) kao i sudska zaštita prava.

(2) U postupku rješavanja o pravu na doplatak za djecu primjenjuju se odredbe Zakona o općem upravnom postupku, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

II. KORISNICI DOPLATKA ZA DJECU I DJECA KOJIMA PRIPADA DOPLATAK

Članak 6.

(1) Pravo na doplatak za djecu može ostvariti roditelj, posvojitelj, skrbnik, očuh, maćeha, baka, djed i osoba kojoj je na temelju rješenja nadležnog tijela za poslove socijalne skrbi dijete povjereno na čuvanje i odgoj (u daljnjem tekstu: korisnik) za svu djecu koju uzdržava, pod uvjetima utvrđenim ovim Zakonom.

(2) Korisnik doplatka za djecu može biti i punoljetno dijete bez oba roditelja koje je na redovitom školovanju.

Članak 7.

Korisnik iz članka 6. ovoga Zakona može biti hrvatski državljanin koji ima neprekidno prebivalište u Republici Hrvatskoj najmanje tri godine prije podnošenja zahtjeva i ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

Članak 8.

(1) Doplatak za djecu pripada za svu djecu koju korisnik stvarno uzdržava, i to:

1. za vlastitu djecu, posvojenu djecu ili postorčad,

2. za uzdržavanu unučad i

3. drugu djecu bez roditelja.

(2) Za unučad i drugu djecu uzetu na uzdržavanje pripada doplatak za djecu korisniku i kad ta djeca imaju roditelje, i to:

1. kad im se roditelj nalazi na odsluženju vojnog roka, a dijete nema drugog roditelja,
2. ako su im roditelji potpuno i trajno nesposobni za privređivanje,
3. ako im se roditelji nalaze na izdržavanju kazne zatvora ili su upućeni radi primjene mjere sigurnosti, odnosno odgojne ili zaštitne mjere u ustanove prema propisima o izvršenju kaznenih sankcija,
4. ako je roditeljima oduzeto roditeljsko pravo.

Članak 9.

- (1) Za dijete koje je državljanin Republike Hrvatske s prebivalištem u inozemstvu, ne pripada pravo na doplatak za djecu, osim ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.
- (2) Za dijete koje je strani državljanin i za dijete bez državljanstva, s prebivalištem na teritoriju Republike Hrvatske, ne pripada pravo na doplatak za djecu po ovome Zakonu, osim ako međunarodnim ugovorom nije drukčije određeno.
- (3) Za dijete stranca kojem je odobreno trajno nastanjenje pripada pravo na doplatak za djecu po ovome Zakonu.

Članak 10.

- (1) Doplatak za djecu pripada do navršene 15. godine života djeteta, odnosno do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 15 godina života.
- (2) Doplatak za djecu pripada za dijete koje se nalazi na redovitom školovanju u srednjoj školi do završetka toga školovanja, a najduže do kraja školske godine u kojoj dijete navršava 19 godina života.
- (3) Iznimno od odredbe iz stavka 2. ovoga članka, za dijete s oštećenjem zdravlja pripada doplatak za djecu, prema propisima iz socijalne skrbi, i nakon navršene životne dobi iz stavka 2. ovoga članka do završetka redovitog školovanja u srednjim školama, a najduže do 21. godine života.
- (4) Za dijete, koje po prestanku bolesti nastavi redovito školovanje u srednjoj školi, ali koje zbog duže bolesti nije u mogućnosti završiti školovanje u redovitom roku, produljuje se pravo na doplatak za djecu i preko godina do kojih pripada doplatak u slučaju školovanja u srednjim školama, i to za onoliko vremena koliko je dijete izgubilo od redovitog školovanja zbog bolesti, a najduže do 21. godine života.

Članak 11.

Doplatak za djecu pripada i za vrijeme dok je dijete zbog bolesti spriječeno redovito pohađati srednju školu.

Članak 12.

Za dijete s težim oštećenjem zdravlja, utvrđenom prema propisima iz socijalne skrbi, a čije je oštećenje nastalo prije navršene 18. godine života, pripada doplatak za djecu do kraja kalendarske godine u kojoj navršava 27 godina života.

Članak 13.

Doplatak za djecu ne pripada za vrijeme dok je djetetu na teret sredstava iz državnog proračuna, odnosno proračuna lokalne i područne (regionalne) samouprave osiguran stalan smještaj u ustanovi prema posebnim propisima.

Članak 14.

Doplatak za djecu ne pripada za vrijeme dok se dijete nalazi na školovanju u inozemstvu.

Članak 15.

Stupanjem djeteta u brak, prestaje pravo na doplatak za djecu za to dijete.

III. STJECANJE PRAVA NA DOPLATAK ZA DJECU I VISINA DOPLATKA ZA DJECU

Članak 16.

Pravo na doplatak za djecu stječe korisnik pod uvjetom:

1. da mu ukupni dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini po članu kućanstva mjesečno ne prelazi 40% proračunske osnovice (u daljnjem tekstu: dohodovni cenzus), i
2. da živi u kućanstvu s djetetom.

Članak 17.

Ako ukupan dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno ne prelazi 20% od proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini 9% proračunske osnovice, po djetetu.

Članak 18.

Ako ukupan dohodak po članu kućanstva korisnika mjesečno iznosi između 20% i 40% proračunske osnovice, korisniku pripada doplatak za djecu u visini od 5% proračunske osnovice, po djetetu.

Članak 19.

(1) Ukupni dohodak kućanstva jest zbroj dohotka (dohodak od nesamostalnog rada, dohodak od samostalne djelatnosti, dohodak od imovine i imovinska prava, dohodak od kapitala, dohodak od osiguranja) i drugih primanja koje ostvari korisnik i članovi njegovog kućanstva prema propisima o porezu na dohodak i odredbama ovoga Zakona.

(2) Dohodak u smislu ovoga Zakona smatra se: plaća ostvarena kod poslodavca za rad u tuzemstvu i inozemstvu, mirovine i drugi dohoci iz prijašnjih odnosa po osnovi rada, dohodak od obrtničke djelatnosti, slobodnih zanimanja, poljoprivrede i šumarstva i od drugih

samostalnih djelatnosti, dohodak od zakupnina i najamnina, dohodak od iznajmljivanja postelja, soba i apartmana putnicima i turistima, dohodak od vremenski ograničenog ustupa autorskih prava, prava industrijskog vlasništva i drugih imovinskih prava, dohodak od otuđenja i davanja na korištenje nekretnina i imovinskih prava, dohodak od dividenda i udjela u dobiti i kamata i dohodak po osnovi osiguranja života i dobrovoljnoga mirovinskog osiguranja.

(3) Druga primanja u smislu ovoga Zakona su: mirovine ostvarene u inozemstvu, naknade za vrijeme privremene spriječenosti za rad, naknade za porodni dopust i naknade zbog nezaposlenosti.

(4) Pod ukupnim dohotkom članova kućanstva, u smislu ovoga Zakona, podrazumijeva se dohodak iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka umanjen za iznos poreza i prireza.

Članak 20.

(1) Pod kućanstvom korisnika razumijeva se zajednica života, privređivanja i trošenja ostvarenoga ukupnog dohotka svih članova obitelji bez obzira na stupanj srodstva.

(2) Kod određivanja prava na doplatku za djecu i visine doplatka primjenom dohodovnog cenzusa ukupan dohodak ostvaren u prethodnoj kalendarskoj godini dijeli se na sve članove kućanstva.

Članak 21.

(1) Za dijete bez oba roditelja ili ako su oba roditelja nepoznata ili nepoznatog prebivališta ili potpuno i trajno nesposobna za samostalan život i rad ili im je oduzeta poslovna sposobnost i za dijete s oštećenjem zdravlja prema propisima iz socijalne skrbi, iznos doplatka za djecu iz članka 17. i 18. ovoga Zakona uvećava se za 25%.

(2) Za dijete bez jednog roditelja ili za dijete čiji je jedan roditelj nepoznat ili nepoznatog prebivališta ili potpuno nesposoban za samostalan život i rad ili mu je oduzeta poslovna sposobnost, iznos doplatka za djecu iz članka 17. i 18. ovoga Zakona uvećava se za 15%.

Članak 22.

Za dijete s težim oštećenjem zdravlja prema propisima iz socijalne skrbi, doplatku za djecu određuje se u svoti od 25% od proračunske osnovice, neovisno o ukupnom dohotku po članu kućanstva mjesečno.

IV. OSTVARIVANJE PRAVA I ISPLATA DOPLATKA ZA DJECU

Članak 23.

(1) Postupak za ostvarivanje prava na doplatku za djecu pokreće korisnik pisanim zahtjevom.

(2) Pravo na doplatku za djecu pripada od dana podnošenja zahtjeva, ako su ispunjeni uvjeti propisani za stjecanje prava na doplatku.

Članak 24.

(1) Zahtjev za ostvarivanje prava na doplatu za djecu podnosi se nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda, prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva.

(2) O pravu na doplatu za djecu rješava u prvom stupnju ustrojstvena jedinica Zavoda, na čijem je području prebivalište podnositelja zahtjeva.

Članak 25.

(1) O žalbi protiv prvostupanjskog rješenja o pravu na doplatu za djecu rješava središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(2) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

(3) Rješenje o žalbi donijeto u drugom stupnju konačno je u upravnom postupku i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Članak 26.

Doplata za djecu isplaćuje se u mjesečnim svotama i to u tekućem mjesecu za protekli mjesec.

Članak 27.

Korisnik doplatka za djecu podnosi nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda dokaze o ukupnom dohotku kućanstva ostvarenom u prethodnoj kalendarskoj godini, u svakoj godini do 1. ožujka radi utvrđivanja prava i određivanja visine doplatka za tu godinu.

Članak 28.

(1) Korisnik doplatka za djecu dužan je nadležnoj ustrojstvenoj jedinici Zavoda prijaviti svaku promjenu u tijeku godine, radi koje je došlo do promjene u ispunjavanju uvjeta za ostvarivanje prava na doplatu za djecu ili izmjenu svote doplatka za djecu i to u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

(2) Kada se u tekućoj kalendarskoj godini izmijene činjenice i okolnosti u pogledu visine ukupnog dohotka kućanstva koje su isključivale stjecanje prava na doplatu ili zbog kojih je korisniku pripadao manji iznos doplatka za djecu (zbog promjene u broju ili svojstvu djece ili članova kućanstva), korisnik stječe pravo na doplatu ili mu se povećava iznos doplatka za djecu od prvog dana idućeg mjeseca po prijavi nastale promjene.

Članak 29.

(1) Kada se u tekućoj kalendarskoj godini izmijene činjenice i okolnosti zbog kojih korisniku prestaje pravo na doplatu, o tome se donosi rješenje, a isplata se obustavlja posljednjeg dana u mjesecu u kojem je došlo do promjene.

(2) Iznimno, kada korisniku doplatka prestaje pravo zbog gubitka svojstva osobe koja može biti korisnik ili dijete umre ili izgubi svojstvo za koje je utvrđeno pravo, isplata se obustavlja posljednjeg dana u mjesecu i bez donošenja rješenja, osim kada to korisnik izričito zahtijeva.

(3) Kada se u tekućoj kalendarskoj godini poveća ukupan dohodak kućanstva koji uvjetuje gubitak prava na doplatak, pravo se gubi od prvoga dana idućeg mjeseca od dana nastale promjene.

Članak 30.

Ako se utvrdi da korisnik doplatka za djecu ne koristi za uzdržavanje i odgoj djece, nadležno tijelo socijalne skrbi odredit će isplatu doplatka drugoj osobi i o tome izvijestiti Zavod.

V. FINANCIRANJE DOPLATKA ZA DJECU

Članak 31.

Sredstva za financiranje doplatka za djecu osiguravaju se u državnom proračunu.

VI. NADZOR

Članak 32.

(1) Nadzor nad zakonitošću rada Zavoda u poslovima provedbe doplatka za djecu obavlja Državni zavod za zaštitu obitelji, materinstva i mladeži (u daljnjem tekstu: Državni zavod), u skladu s posebnim propisom.

(2) Zavod je obvezan najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o svojem radu na poslovima doplatka za djecu Državnom zavodu i Ministarstvu rada i socijalne skrbi.

Članak 33.

(1) Zavod vodi očevidnik o korisnicima prava na doplatak za djecu i o djeci za koju pripada doplatak.

(2) Sadržaj i način vođenja očevidnika iz stavka 1. ovoga članka propisuje ravnatelj Državnog zavoda uz prethodno pribavljeno mišljenje ravnatelja Zavoda.

VII. NAKNADA ŠTETE

Članak 34.

Korisnik doplatka za djecu dužan je Zavodu nadoknaditi štetu koja nastane zbog nepripadne i nepravilne isplate doplatka:

1. ako ostvari doplatak za djecu na koji nema pravo ili ga ostvari u višoj svoti nego što mu pripada na temelju neistinitih i netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti i netočni,

2. ako u određenom roku ne prijavi promjene koje uzrokuju gubitak prava na doplatak za djecu ili utječu na visinu doplatka, a znao je ili morao znati za te promjene,

3. ako mu je isplaćen doplatak na koji nije imao pravo prema rješenju ili je doplatak isplaćen u većoj svoti od svote određene u rješenju kojim je utvrđeno pravo i svota doplatka.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Članak 35.

Korisnik doplatka za djecu kaznit će se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 5.000,00 kuna ako:

1. ostvari pravo na doplatu za djecu na osnovi neistinitih i netočnih podataka datih nadležnom prvostupanjskom tijelu,
2. ne prijavi u propisanom roku svaku promjenu koja utječe na gubitak prava na doplatu za djecu ili na smanjenje svote doplatka za djecu.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

O zahtjevima za ostvarivanje prava na doplatu za djecu, podnesenim do dana početka primjene ovoga Zakona, rješavat će se prema propisima koji su važili do toga dana.

Članak 37.

(1) Korisnicima doplatka za djecu koji su pravo na doplatu ostvarili prema propisima koji su važili do 31. prosinca 2001. pripada doplatu za djecu u iznosu utvrđenom prema odredbama ovoga Zakona ovisno o dohodovnome cenzusu utvrđenom prema ovom Zakonu, uzimajući u obzir prihode kućanstva utvrđene za 2000. godinu prema Zakonu o doplatku za djecu (»Narodne novine«, br. 77/99., 145/99., 25/00., 41/00. i 64/00.).

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka o utvrđenom pravu na doplatu od 1. siječnja 2002., Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje donijet će po službenoj dužnosti u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 38.

Korisnicima koji su ostvarili doplatu za djecu s težim oštećenjem zdravlja utvrđenom prema propisima iz socijalne skrbi do dana primjene ovoga Zakona, pripada pravo na doplatu za djecu i nakon navršene 27. godine života, do donošenja posebnog propisa o pravima osoba s invaliditetom.

Članak 39.

Propis iz članka 33. stavka 2. ovoga Zakona donijet će se u roku od 60 dana od dana početka primjene ovoga Zakona.

Članak 40.

Na dan početka primjene ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o doplatku za djecu (»Narodne novine«, br. 77/99., 145/99., 25/00., 41/00. i 64/00.).

Članak 41.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u »Narodnim novinama«, a primjenjuje se od 1. siječnja 2002.

Klasa: 143-01/01-01/01

Zagreb, 19. listopada 2001.

HRVATSKI SABOR

Predsjednik
Hrvatskoga sabora
Zlatko Tomčić, v. r.